

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 463
din 06.07.2016

Dosar nr: 70/2016

Petiția nr: 566/02.02.2016

Petent:

Reclamat: Consiliul Superior al Magistraturii

Obiect: modul de organizare al interviurilor pentru a accede în magistratură

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1.

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Consiliul Superior al Magistraturii, Calea Plevnei nr. 141B, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatoriu modul de organizare a interviurilor pentru a accede în magistratură.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 34-35 din dosar) pentru data de 01.03.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La audierea din 01.03.2016 părțile nu s-au prezentat.

3.4. Au fost comunicate petentului punctele de vedere ale reclamatului, fiind solcitate concluzii scrise. Petentul nu a dat curs solicitării.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 566/04.02.2016** (filele 1-5 din dosar) arată următoarele aspecte relevante:

- a candidat la concursul de admitere în magistratură organizat de reclamat în anul 2015;
- la data de 10.10.2015 s-a prezentat în fața Comisiei de interviu;
- în metodologia de desfășurare a interviului se prevede verificarea aptitudinilor și motivației de a accede la profesia de magistrat;
- în lipsa unei consacrări legale a acestor noțiuni, care să fie accesibilă și predictibilă, aprecierile personale ale celor din comisie duc la un tratament discriminatoriu;
- nu au fost adresate aceleași întrebări candidaților;
- nu există barem de corectare pentru interviu;
- s-a solicitat petentului să prezinte trei calități și trei defecte;
- s-a insistat la întrebarea dacă este cu sau fără ocupație, la fel, a fost întrebat insistent de ce a urmat studii de istorie și sociologie;
- a fost întrebat petentul dacă este sau nu căsătorit;
- i s-a solicitat să definească diferite noțiuni;
- petentul a fost jignit, i s-a vorbit ironic;
- solicită ca reclamatul să depună înregistrarea interviurilor.

A depus la dosar înscrisuri (filele 6-33 din dosar).

4.1.2. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 807/15.02.2016** (fila 36 din dosar) petentul a solicitat un nou termen de citare.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1219/01.03.2016** (filele 37-45 din dosar) arată următoarele aspecte relevante soluționării cauzei:

- invocă excepția de necompetență materială a CNCD, arătând că CNCD nu poate soluționa o petiție care are ca și obiect norme juridice;
- nu a existat un tratament diferențiat, notarea s-a făcut pe criterii obiective;
- evaluarea a fost standardizată;
- petentul nu a fost jignit;
- CNCD nu poate cenzura activitatea altor instituții.

A depus la dosar înscrisuri (filele 46-56 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director, având în vedere prevederile art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** („*Persoana interesată va prezenta faptele pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul*”

constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”) constată următoarele:

— există criteriile de evaluare la interviuri, conform grilelor depuse la dosar (filele 16-20 din dosar);

— nu există probe privind insultarea petentului, petentul neprecizând prin ce afirmații a fost insultat, reclamatul negând că ar fi existat astfel de afirmații;

— petentul a primit întrebări privind ocupația, starea civilă, alte studii în afara celor juridice.

5.2. Se respinge excepția de necompetență materială invocată de partea reclamată pe motivul că CNCD nu poate analiza o normă juridică, conform **Deciziei 997/2008** a Curții Constituționale, arătând următoarele:

- decizia Curții Constituționale se referă în mod strict la acte normative cu caracter de lege, iar metodologia organizării unui concurs nu face parte din categoria unor astfel de norme juridice;

- chiar și privind legi adoptate de parlament, instanțele judecătorești, inclusiv Înalta Curte de Casație și Justiție, au obligat CNCD să se pronunțe prin hotărâre dacă încalcă sau nu principiul egalității;

- reclamatul nu a arătat nici o normă juridică cu caracter de lege care să prevadă formularea unor întrebări privind ocupația anterioară sau situația familială la interviul pentru a accede în magistratură.

5.3. Nu pot fi analizate faptele care nu se confirmă, prin urmare Colegiul director analizează dacă capătul de cerere privind întrebările legate de ocupația, starea civilă și studiile în afara celor juridice reprezintă sau nu discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 din 2 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.4. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.5. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.6. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

5.7. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de

natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.8. Colegiul director constată că situația persoanelor intervievate pentru admitere în magistratură este similară. Reclamatul nu a dovedit că au fost utilizate aceleași întrebări la interviu pentru toți participanții. Cum arată CEDO, când probele sunt deținute integral sau în mare parte de către cel acuzat de discriminare, sarcina probatoriei aparține acestuia, el trebuie să ofere explicații satisfăcătoare și convingătoare (**Nachova și alții împotriva Bulgariei**, 6 iulie 2005).

5.9. Prin urmare se constată existența unei diferențieri, în lipsa probatoriei solicitat de petent dar nedepus la dosar de către reclamat.

5.10. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu (orice criteriu), iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.11. Petentul a precizat clar că ocupația, starea civilă și studiile în afara celor juridice reprezintă elemente ce nu ar trebui să aibă relevanță în admiterea în magistratură, în mod evident a considerat că aceste elemente reprezintă criterii pe baza cărora nu a fost admis. Aceste criterii fac parte din categoria „orice alt criteriu”. Și CEDO a arătat în mod repetat că lista de criterii este doar ilustrativă, nu exhaustivă (**Engel și alții împotriva Olandei**, 8 iunie 1976), definind criteriul ca „o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010).

5.12. Reclamatul nu a depus probe din care să rezulte că acordarea unor note sub nivelul admitere nu s-a datorat stării civile, ocupației sau studiilor anterioare ale petentului, astfel prin utilizarea principiului inversării sarcinii probei Colegiul director constată că în notarea petentului au avut relevanță aceste caracteristici și statute.

5.13. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.14. Colegiul director consideră că dreptul afectat este cel la muncă, de a accede la profesia de magistrat.

5.15. În concluzie formularea unor întrebări irelevante la interviul de admitere în magistratură, cum ar fi privind starea civilă, ocupația sau alte studii, reprezintă discriminare directă conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, întrucât este o deosebire, pe criteriul stării civile, ocupației, studiilor, care are ca efect restrângerea dreptului de a fi admis în magistratură.

5.16. Colegiul director a luat o decizie similară privind organizarea unui interviu de către Ministerul Afacerilor Externe la care o femeie a fost întrebată dacă are copii și dacă da, ce va face cu ei în situația în care primește postul, în timp ce bărbații nu au primit astfel de întrebări.

5.17. Art. 2 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale”.

5.18. Colegiul director constată că discriminarea invocată de petent se bazează pe mai multe criterii (stare civilă, ocupație, studii), astfel sunt incidente prevederile art. 2 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.19. În conformitate cu art. 8 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul ca aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.*”

5.20. Colegiul director, prin inversarea sarcinii probei, constată că neadmiterea petentului în magistratură s-a datorat unor criterii irelevante privind exercitarea atribuțiilor de serviciu, în consecință sunt incidente și prevederile art. 8 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**.

5.21. Conform art. 26 alin. 1, „*contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate*”.

5.22. Colegiul director aplică amenda contravențională în cuantum de 2000 lei, având în vedere următoarele:

- fapta de discriminare vizează o persoană fizică;
- discriminarea a fost comisă de către o instituție extrem de importantă pentru statul de drept;

- s-a constatat o discriminare multiplă;
- reclamatul a mai fost sancționat anterior pentru discriminare.

5.23. Obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii pe propria pagină de internet, conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000** („*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești*”).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială invocată de reclamat, conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor** (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință);

2. Nu se confirmă inexistența unor criterii de evaluare a aptitudinilor și motivației candidaților pentru admiterea în magistratură conform art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință);

3. Nu se confirmă utilizarea unor afirmații jignitoare la adresa petentului conform art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință);

4. Formularea unor întrebări irelevante la interviul de admitere în magistratură, cum ar fi privind starea civilă, ocupația sau alte studii, reprezintă discriminare directă conform art. 2 alin. 1, art. 2 alin. 6, art. 8 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 5 voturi pentru, 3 împotriva);

5. Aplică amenda contravențională în cuantum de 2000 lei împotriva reclamatului Consiliul Superior al Magistraturii conform prevederilor art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 5 voturi pentru, 3 împotriva);

6. Obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii pe propria pagină de internet, conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 5 voturi pentru, 3 împotriva);

7. Recomandă reclamatului să elaboreze un set de întrebări pentru interviurile de admitere în magistratură care au relevanță în domeniu (cu 5 voturi pentru, 3 împotriva);

8. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință).

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda de 2000 lei se va achita la administrația fiscală din municipiul București, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE FLORIN PETRE – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 07.07.2016

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István